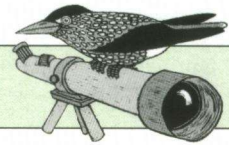

Uit Het Veld

Over koude eieren tijdens hittegolf en een duif die een kauwenei bebroedt

Aan het eind van de jaren negentig van de vorige eeuw begon Luc Smit uit Middenmeer met het plaatsen van kerkuilenkasten in de polder. De stimulans hiertoe werd gegeven door de toenmalige Natuur- en Milieufederatie Wierhaven. Tegenwoordig is dat de Natuurvereniging Wierhaven, die een actieve vogelwerkgroep heeft (<http://www.wierhaven.nl>). De activiteiten van Smit zorgden ervoor dat het aantal broedgevallen van de Kerkuil in de Wieringermeer en in de rest van Noord-Holland toenam. Nog altijd is Smit actief met het plaatsen en controleren van nestkasten. De laatste jaren doet hij dit met Renze Montsma uit Middenmeer.

Op 19 juni 2005 werd een nestkast in een kapschuur gecontroleerd op de aanwezigheid van een broedsel. Er werden vijf eieren

in de kast gevonden en die waren alle koud. Die dag behoorde tot een periode met een hittegolf en er kon dus geen twijfel over bestaan dat de eieren echt koud waren en dus verlaten en dat de buitentemperatuur geen rol kon spelen bij de beoordeling. Op 13 juli 2005 gingen Montsma en Smit weer controleren. Zij constateerden de aanwezigheid van een adulte Kerkuil in de kast en er waren nu zes eieren, die opnieuw koud aanvoelden. Als er gebroed werd, zou het eerstgelegde ei uitgekomen zijn. De controleurs waren er daarom vrijwel zeker van dat de eieren niet (meer) werden bebroed.

Tijdens een volgende controle op 2 augustus 2005 werd het duidelijk. Er lagen nog steeds zes kerkuileneieren in de kast. Van broeden was dus geen sprake.

Voordat de controle plaatsvond vloog er echter een Holenduif uit de kast. Het was

Veldwaarnemingen

dus niet zo vreemd dat naast de zes koude kerkuileneieren ook twee holenduiveneieren lagen. Dat er echter ook één kauwenei bij lag en dat de laatste drie eieren wel warm

Veldwaarnemingen CCL

Roodhalsfuut

28-05-05 1 Haven, Makkum.
E.W.F. Brandenburg.

Geoorde Fuut

22-08-05 1 Piaam (geul). E.W.F. Brandenburg.
In winterkleed.

Roerdomp

29-07-05 1 Kijkhut De Ral, Makkum.
O.W. Zijlstra.

Kwak

27-10-05 1 Noorden, Mijdrecht. E. Winkel.

Kleine Zilverreiger

18-09-05 1 Petten. R. Costers.
18-09-05 1 Waddenzee. E. Winkel.
21-08-05 1 IJsbaan, Westkapelle. E. Janssens.
29-07-05 1 Gaast. O.W. Zijlstra.
16-06-05 8 Lauwersmeer. P.J. de Boer.
22-08-05 9 Philipsdam. C.H. Tonio.

Grote Zilverreiger

02-08-05 3 Benderse Plassen, Dwingelderveld.
C. Postenhoven.
29-07-05 1 Kijkhut De Ral, Makkum.
O.W. Zijlstra.
22-08-05 4 Philipsdam. C.H. Tonio.

Purperreiger

13-08-05 2 Demmerik, Vinkeveen. G. Hiemstra.

Zwarte Ooievaar

28-07-05 1 Gaasterland. O.W. Zijlstra.
25-05-05 1 Wateren, Smilde. P. van Wetter &
E. de Weerd. Een juveniel op
slaapplaats op enkele hoge
gebouwen in Gemert.

Ooievaar

10-08-05 31 De Mortel, Gemert-Bakel.
A. Rijnen. Aan het eind van de mid-
dag werden ze aangetroffen op een
weiland. Het waren jonge en oude
ongeringde vogels. Rond 20.00 uur
zochten zij een slaapplaats op

aanvoelden, dat was wel bijzonder. De
Holenduif broedde hier dus ook een door
een Kauw gelegd ei uit.

■ P.C. Meijer, Middenmeer.

enkele hogere gebouwen in Gemert.
De volgende morgen doorgetrok-
ken.

Lepelaar

18-08-05 34 Noordelijke uitkijkpunt,
Workumerwaard. G. Hiemstra &
A. van Uchelen.
27-08-05 7 Demmerik, Vinkeveen. G. Hiemstra.
Waaronder 1 bedelend jong.
29-07-05 55 Kijkhut De Ral, Makkum.
O.W. Zijlstra.

04-08-05 37 Kijkhut Piaam. E.W.F. Brandenburg.

Chileense Flamingo

06-08-05 14 Steile bank, Nijemirdum,
Gaasterland. E.W.F. Brandenburg.

Kleine Zwaan

28-08-05 1 Philipsdam. C.H. Tonio. Een
overzomerend exemplaar voor het
tweede achtereenvolgende jaar!

Dwerggans

08-11-05 13 De Kolken, Anjum. E. Winkel.

Indische Gans

22-08-05 9 Workumerwaard.
E.W.F. Brandenburg.

Canadese Gans

13-08-05 20 De Putten, Camperduin. J.R. Odink.
03-08-05 32 Noordwijk. L. Schalkers.
11-07-05 12 Zuidwaard, Makkum.
E.W.F. Brandenburg.
22-08-05 3 IJsselmeerdijk, Gaast, Wûnseradiel.
E.W.F. Brandenburg.

Brandgans x Ross' Gans

08-11-05 1 De Kolken, Anjum. E. Winkel.

Witbuikrotgans

08-11-05 1 Kwelder van Wierum. E. Winkel.

Nijlgans

02-08-05 50 Slotterplas, Amsterdam-West.
J.R. Odink.

Kwak, Noorden, Mijdrecht,
27 oktober 2005.
Foto: E. Winkel.

Witbuikrotganzen, Kwelder van Wierum, 8 november 2005. Foto: E. Winkel.

- 11-07-05 7 Zuidwaard, Makkum.
E.W.F. Brandenburg. Paar met 5 jongen.
05-06-05 4 Ferwoude, Gaast.
E.W.F. Brandenburg. 2 paren.
22-08-05 13 Workumerwaard.
E.W.F. Brandenburg.

Casarca

- 18-08-05 4 Uitkijkbult, Workumerwaard.
G. Hiemstra & A. van Uchelen.
23-08-05 8 Nijemirdum, Gaasterland.
E.W.F. Brandenburg.
28-08-05 2 Schakerloopolder, Tholen.
C.H Tonio.
28-08-05 3 Philipsdam. C.H Tonio.

Krooneend

- 29-08-05 3 Zuidwaard, Makkum.
E.W.F. Brandenburg.
28-08-05 2 Flauwersinlagen, Zierikzee.
C.H. Tonio. Eclipskleed.

Witoogeend

- 15-09-05 1 Engbertsdijksvenen, Kloosterhaar.
H. Veneman. Mannetje.

Brilduiker

- 18-08-05 1 Kornwerderzand, Buitenhaven.
G. Hiemstra & A. van Uchelen.
Vrouwetje.

Wespendief

- 24-07-05 1 Ridderoordse Bos, Bilthoven.
P. Bauwens.

- 05-08-05 1 Rietputten, Maassluis/Vlaardingen.
L. Batenburg. Vrouwetje.

Rode Wouw

- 26-08-05 1 Polder Arkemheen, Nekkeveld.
R. Huijssen. Juveniel.

Blauwe Kiekendief

- 25-08-05 1 Tynaarlo. C. Postenhoven.
13-08-05 1 Demmerik, Vinkeveen. G. Hiemstra.
18-08-05 1 Workumerwaard. G. Hiemstra &
A. van Uchelen.
22-07-05 1 Hankes, Den Helder. G. Strang.

Dwergarend

- 27-05-05 1 Amsterdamse Veld, Bargerveen.
P. van Wetter. Gemeld bij CDNA,
indien aanvaard gaat het om de
eerste Dwergarend voor Drenthe. De
vogel is mogelijk langer aanwezig
geweest, hij zou ook op 16 en 28
mei zijn waargenomen.

Visarend

- 02-09-05 1 Bospark, Beekbergen. E. Winkel.
07-09-05 1 Jezuitenwaai, Duiven. E. Winkel.

Boomvalk

- 18-07-05 1 Amsterdamse Waterleidingduinen.
J.R. Odink.
05-08-05 1 Rietputten, Maassluis, Vlaardingen.
L. Batenburg.

Slechtvalk

- 08-08-05 3 De Mortel, Gemert-Bakel.
A. Rijnen. Op een 130 m hoge
straalverbindingstoren verblijven
sinds afgelopen winter 2
Slechtvalken. Geruime tijd zagen we
slechts één van de twee vogels. Op 8
augustus zagen we echter 3
exemplaren, waarvan één juveniel,
bedelend om voedsel. Hoewel het
broeden niet door ons is vastgesteld,
gaat het hier vermoedelijk wel om
een nieuw broedgeval.
26-08-05 1 Bolsward. E.W.F. Brandenburg.

Patrijs

- 26-09-05 10 Petten. R. Costers.

Kwartel

- 18-10-05 1 Bolwerksplas, Deventer. E. Winkel.
22-05-05 1 Franeker. P.J. de Boer.
28-07-05 1 Bolsward. E.W.F. Brandenburg.
Vrouwetje in ommuurde tuin. Werd
door katten gepakt. Wellicht een

Dwergganzen, De Kolken, Anjum, 8 november 2005. Foto: E. Winkel.

Juveniele Geelpootmeeuw,
Noordzee, Ameland,
18 september 2005.
Foto: E. Winkel.

wild exemplaar dat uitgeput in de stad neerstreek. Er worden in de buurt geen voliërevogels gehouden.

Kleinst Waterhoen

23-05-05 1 De Tjamme, Beerta. P. van Wetter & E. de Weerd. Mannetje.

Kwartelkoning

21-07-05 1 Zoekse Dijk, Schijf, gem. Rucphen, N.-B. A. Goorden. Dood exemplaar, verkeersslachtoffer, juveniel, nog niet op kleur.

17-05-05 2 Odoornerveen. P.J. de Boer.

Kraanvogel

06-06-05 2 Dwingelderveld. P. van Wetter. 1 adult en 1 onvolwassen. Het betreft hier 2 overzomerende vogels in een potentieel geschikte broedbiotoop. Met het oog op risico van verstoring wordt exacte locatie niet bekendgemaakt.

Steltkluit

05-05-05 3 Kleine Praambult, Oostvaarders plassen. P. van Wetter & E. de Weerd.

16-06-05 3 Plasjes bij N31, Hogewiersterveld, Harlingen. E.W.F. Brandenburg.

28-08-05 4 Oesterdam. C.H Tonio. 1 adult en 3 juveniele exemplaren.

Kluit

30-06-05 30 Hogewiersterveld, Harlingen. E.W.F. Brandenburg.

Strandplevier

10-06-05 2 Afsluitdijk. E.W.F. Brandenburg. Helaas nog slechts 1 paar over; in 1995-'97 waren hier nog 9 paren.

29-05-05 1 Schiermonnikoog. P.J. de Boer. Tussen 50 Bontbekplevierien.

Gestreepte Strandloper

27-05-05 1 Ezumakeeg, Lauwersmeer. P. van Wetter.

Paarse Strandloper

21-08-05 1 Zeedijk, Westkapelle. E. Janssens.

Zwarte Ruiter

30-06-05 20 Hogewiersterveld, Harlingen. E.W.F. Brandenburg.

Grauwe Franjepoot

27-05-05 1 Ezumakeeg, Lauwersmeer. P. van Wetter. Adult in zomerkleed.

Middelste Jager

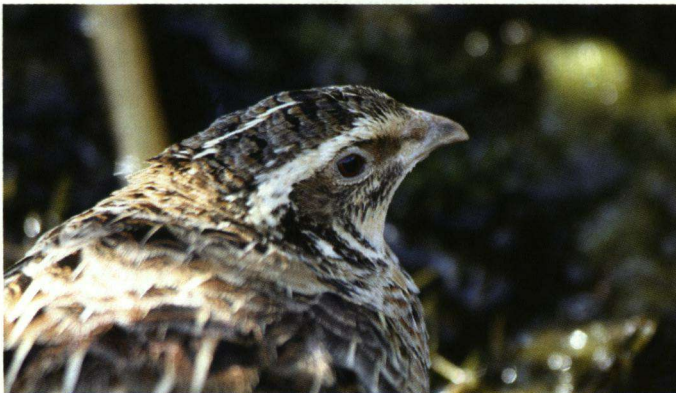
24-08-05 1 Koudekerkse inlaag, Westkapelle. E. Janssens.

Geelpootmeeuw

18-09-05 1 Over de Noordzee bij Ameland. E. Winkel. Juveniel.

Reuzenstern

18-08-05 79 Tussen Workum en Harlingen.

Kwartel, Bolwerksplas,
Deventer, 18 oktober 2005.
Foto: E. Winkel.

- G. Hiemstra & A. van Uchelen.
 29-07-05 10 Makkum. O.W. Zijlstra.
 11-07-05 1 Zuidwaard, Makkum.
 E.W.F. Brandenburg.
 22-08-05 36 It Soal, Workum.
 E.W.F. Brandenburg.
- Grote Stern**
 13-08-05 250 De Putten, Camperduin. J.R. Odink.
- Witvleugelstern**
 24-08-05 1 Noordzee, Westkapelle. E. Janssens.
- Alk**
 18-09-05 1 Noordzee bij Ameland. E. Winkel.
- Kerkuil**
 29-10-05 1 Borgele, Deventer. E. Winkel. Het laatste jaar regelmatig te horen en te zien in deze stadswijk.
- 20-06-05 1 Sneekermeer, Gaustersyl.
 E.W.F. Brandenburg.
- Nachtzwaluw**
 27-05-05 1 Amsterdamsche Veld, Bargerveen.
 P. van Wetter. Zingend.
- Boerenzwaluw**
 18-08-05 1 Workumerwaard. G. Hiemstra & A. van Uchelen. Compleet witte albino. Werd geaccepteerd door andere zwaluwen.
- Engelse Kwikstaart**
 21-05-05 1 Veeroosters, Oostvaardersplassen.
 P. van Wetter & E. de Weerd.
- Tapuit**
 24-08-05 1 Scharreveld, Westerbork.
 C. Postenhoven.
 18-05-05 2 Kale Duinen, Appelscha.
 P.J. de Boer.
- Woestijntapuit**
 28-09-05 1 Zuidpier IJmuiden. J. van 't Hof.
- Iberische Tijftjaf**
 20-06-05 1 Dokkumer Nieuwe Zijlen.
 P. van Wetter. CDNA.
- Grauwe Klauwier**
 25-05-05 3 Wapserveld. P. van. Wetter & E. de Weerd. 2 mannetjes, 1 vrouwtje.
- Kruisbek**
 02-07-05 15 Echtenerveld, Boswachterij Ruinen.
 C. Postenhoven.

Woestijntapuit, Zuidpier, IJmuiden, 28 september 2005.
 Foto: J. van 't Hof.

- 08-07-05 28 Oldenhaverveld, Boswachterij Ruinen.
 C. Postenhoven.
 10-07-05 5-10 Bilthoven.
 P. Bauwens.
- Sneuwgors**
 08-11-05 6 Kwelder van Wierum. E. Winkel.
- Grauwe Gors**
 27-05-05 1 Ezumakeeg, Lauwersmeer.
 P. van Wetter. Zingend.
- Zwarte Zwaan**
 28-05-05 4 IJsselmeerkust, Workumerwaard.
 E.W.F. Brandenburg.
 06-08-05 4 Steile Bank, Nijemirdum.
 E.W.F. Brandenburg.
 29-08-05 14 Workumerbuitenwaard.
 E.W.F. Brandenburg.

Sneuwgors, Kwelder van Wierum, 8 november 2005.
 Foto: E. Winkel.

NIEUW!

Doorgeven van veldwaarnemingen voor *het Vogeljaar* ook mogelijk via internet met **Waarneming.nl**

Het doorgeven van veldwaarnemingen voor onze rubriek Veldwaarnemingen is ook mogelijk via de website van **Waarneming.nl** (<http://www.waarneming.nl>). Op de pagina's van deze website kan iedereen waarnemingen bekijken. Om waarnemingen in te kunnen voeren (bijvoorbeeld voor *het Vogeljaar*), moet u ingelogd zijn met uw eigen gebruikersnaam en wachtwoord.

Heeft u nog geen gebruikersnaam en wachtwoord voor Waarneming.nl, dan kunt u deze snel en eenvoudig aanvragen via onderstaande procedure. Waarneming.nl is een gratis dienst; er zullen nooit kosten aan verbonden zijn.

Registratie op Waarneming.nl:

- Ga naar <http://www.waarneming.nl>;
- Klik op 'Nieuwe gebruiker', daarna op 'registratiepagina';
- Vul uw gegevens in. Belangrijk is dat u bij de werkgroep invult: *Het Vogeljaar* (te selecteren in de lijst);
- U ontvangt uw wachtwoord op het opgegeven e-mail-adres;
- Log in met uw gebruikersnaam en wachtwoord;
- Onder 'Nieuwe waarneming' kunt u uw waarnemingen doorgeven;
- Geef in de rubriek 'bijzonderheden' zoveel mogelijk informatie door. Deze informatie kan dan, indien het nuttige informatie betreft, opgenomen worden in de rubriek Veldwaarnemingen.

Als u al geregistreerd bent als gebruiker bij Waarneming.nl, dan kunt u op uw persoonlijke pagina (via het menu aan de linkerkant, *Mijn Waarneming.nl*, daarna *Persoonlijke gegevens aanpassen*) als werkgroep *Het Vogeljaar* in stellen. U kunt slechts lid zijn van één werkgroep tegelijk.

Wellicht is het goed om te weten dat als u waarnemingen invoert van soorten die vallen onder het Bijzondere Soorten Project (BSP) van Sovon, deze automatisch worden doorgegeven. Waarneming.nl heeft hierover afspraken gemaakt met Sovon.

Waarneming.nl biedt nog veel meer mogelijkheden voor de vogelaar. Via de menustructuur kunt u de site zelf verder ontdekken, en met de uitgebreide helpfunctie kunt u snel aan de slag. Het team van Waarneming.nl is per e-mail bereikbaar op info@waarneming.nl.

Let op: Wij kunnen uitsluitend gegevens overnemen van deze website voor onze rubriek Veldwaarnemingen als u gebruik gemaakt heeft van de werkgroep *Het Vogeljaar*. Maak dus steeds van deze werkgroep gebruik!

Redactie *het Vogeljaar*

Waarneming.nl

De site voor alle natuurwaarnemingen

Inzenden van waarnemingen

Waarnemingen kunnen worden ingezonden naar de redactie van het Vogeljaar of direct naar Gerbert Strang. Desgewenst kunt u de gegevens per post zenden aan: G. Strang, Haverdreef 55, 7006 LH Doetinchem. Het inzenden van waarnemingen met elektronische middelen heeft echter de voorkeur. U kunt uw gegevens per e-mail zenden naar: gerbert.strang@hetnet.nl.

Ook is het mogelijk de waarnemingen in te voeren via de website *Waarneming.nl* (zie kader op pagina 285).

Een foto van een waarneming wordt erg gewaardeerd en wordt bij selectie opgenomen in de rubriek! Een foto kunt u per post of per e-mail versturen.

Criteria voor het inzenden

Het belang van bijdragen voor de rubriek Veldwaarnemingen in blad *het Vogeljaar* is om inzicht te verschaffen in de verspreiding en fenologie van broedvogels in Nederland. Voor het insturen van waarnemingen gelden de volgende criteria:

Rode-Lijstsoorten:

- het aantal waargenomen exemplaren is opvallend;
- de waarnemingen zijn gedaan op een van het normale patroon afwijkende plaats;
- de waarnemingen zijn van een datum die buiten het gangbare patroon valt;
- de waarnemingen genieten om een andere reden de bijzondere aandacht.

Algemene soorten:

- de waarnemingen zijn van een algemeen voorkomende soort, maar zijn toch opvallend, bijvoorbeeld omdat de soort in een bepaalde omgeving juist minder of meer gezien wordt dan voorheen;
- de waarnemingen zijn uit een gebied waarvan de waarnemer niet weet waar hij of zij de waarneming moet melden en de waarneming draagt toch bij aan de verspreiding en kennis van een soort.

Niet algemene soorten, doortrekkers en wintergasten:

- de waarnemingen kunnen bijdragen aan het beeld van de verspreiding van niet algemene soorten (bijvoorbeeld de winterverspreiding van specifieke soorten, zoals Klapeksters, Slechtvalken, Grote Gele Kwikstaarten) of betreffen grote, opvallende aantallen van een niet algemene soort;

- de waarnemingen betreffen doortrekkers of wintergasten, die zeldzaam voorkomen of het zijn waarnemingen op een van het normale patroon afwijkende plaats;
- dwaalgasten moeten zijn of worden beoordeeld door de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (hierbij wordt de lijst van de te beoordelen soorten van deze commissie gehanteerd).

Exoten:

- de waarnemingen betreffen exoten die zich vestigen of reeds gevestigd zijn.

Betaling abonnementsgeld 2006

In dit nummer vindt u, zoals gebruikelijk, de acceptgirokaart voor het betalen van het abonnementsgeld 2006. Voor een abonnement in Nederland betaalt u € 13,50. Indien u in het buitenland woont betaalt u € 22,70. Wij stellen het zeer op prijs, als u uw abonnementsgeld zo snel mogelijk overmaakt. Wij hebben geen bedrag op de acceptgirokaart ingevuld, u mag dus ook weer meer betalen. U kunt ons zo extra steunen. Vele abonnees maken meer geld over. Hiervoor zijn wij u zeer erkentelijk. Ook kunt u misschien een nieuwe abonnee voor ons werven. Na betaling van het abonnementsgeld, ontvangt de nieuwe abonnee ook de Vogeljaar Vogelkalender 2006 ter waarde van € 8,- gratis thuis.

Willem Werkman